

kaan kun myös Abas oli kadonnut ikuisiksi ajoiksi. Hän heitti yltään tumman viittansa ja seiso Metaneiran edessä jumalattarena. Merkillistä oli se, että Demeterille itselleen tämä surun hetki koitui odottamattomalla tavalla iloksi. Metaneiran toisella pojalla Triptolemoksella oli tietoja Persefonesta, ja saatuaan tietää kuka vanha hoitaja todellisuudessa oli, hän kiirehti kertomaan kuulemastaan.

Katoamispäivänään Persefone oli poiminut kukkia niityltä. Muuan lähistöllä laumaansa paimentava poika oli nähnyt hänet ja katsellut kuinka hän liikkui hitaasti mättäältä toiselle. Äkkiä kahden mustan hevosen vetämiä kultaisia vaunuja ajava kookas mies oli siepannut tytön ja vienyt hänet mukanaan kadoten yhtä nopeasti kuin oli tullutkin suureen rotkoon, joka sillä hetkellä avautui vuoren rinteeseen. Demeter arvasi kuka mies oli. Hänen oma veljensä Haades, Manalan valtias.

Demeter oli onnellinen, kun tiesi Persefonen olevan yhä elossa, mutta oli vihainen siitä mitä hänelle oli tehty. Jos Haades kerran piti Persefonea vankinaan, se tapahtui varmaan Zeun tietien ja tämän suostumuksella. Raivoissaan Demeter lähti Eleusiista ja jatkoi vaellustaan. Koko tämän ajan maa pysyi hedelmättömänä, sillä jumalatar kieltäytyi palauttamasta maaperään sen entistä yltäkyläisyyttä.

Näytti siltä että koko ihmiskunta tuhoutuisi ravinnon puutteeseen, jopa jumalatkin jäivät vaille niitä uhreja ja lahjoja, joita olivat tottuneet odottamaan. Lopulta Zeus ryhtyi toimiin. Hän lähetti poikansa Hermeen viemään Haadeelle viestin, jossa vaati Persefonen vapauttamista. Oli kuitenkin olemassa yksi ehto: Persefone voisi lähteä vain siinä tapauksessa, että ei ollut pannut suuhunsa mitään ruokaa sinä aikana minkä oli ollut Manalassa, sillä jokainen vainajien ruokaa nauttinut oli Manalan kuninkaan alamainen.

Kun Hermes kohtasi Persefonen, tämä istui kalpeana ja murheellisena Haadeen vierellä varjoihin tuijottaen. Hän sanoi: ”Joka päivä minulle tuodaan ruokaa ja houkutellaan hedelmillä, jotka ovat kauniimpia kuin koskaan olen ylhäisissä maailmoissa nähnyt. Minä tiedän kuitenkin, että se on vainajien ruokaa ja maistuisi kitkerältä kuin tuhka. Voi Hermes, vie

minut takaisin auringon valoon!”

Niin Hermes vei Persefonen takaisin Manalan porteille, takaisin ohi Kerberosen, joka nuoli tytön kättä, takaisin Styksin sameiden vesien yli Sisilian kultaisille niityille, missä Demeter odotti tytärtään. Persefonen laskeutuksessa Hermeen vaunuista oli kuin maailma olisi syntynyt uudelleen. Ankara talvi haihtui kuin sumu, tienoo muuttui vihreäksi ja raikkaaksi, vilja kohosi oraalle ja kukat puhkesivat hehkumaan kaikenvärisinä. Riemuissaan Demeter ja Persefone palasivat kotiin.

Heidän jälleennäkemisensä onni jäi kuitenkin lyhyeksi. Manalassa Haades kutsui eteensä jokaisen varjon ja hengen kysellen kyselemästä päästyäänkin, kunnes löysi yhden, joka antoi hänelle oikean vastauksen. Askalafos oli nähnyt Persefonen poimivan puutarhan puusta granaattiomenan tyydyttääkseen sillä janonsa, ja hän oli nähnyt myös kuinka tyttö oli vahingossa nielaissut seitsemän pientä siementä. Haades ilahtui ja vaati heti Persefonea takaisin morsiamekseen. Zeus myönsi, että ehdosta oli pidettävä kiinni. Demeter ei kuitenkaan antanut periksi. ”Maa tulee pysymään hedelmättömänä kuin kuivin autiomaa kunnes tyttäreni palautetaan uudelleen minun luokseni”, hän julisti ja kietoi viittansa tiukasti ympärilleen eristääkseen jumalallisen mahtinsa maailmasta.

Jumalat alkoivat kiireesti neuvotella, ja vihdoin päästiin sopimukseen. Persefone asuisi joka vuosi yhdeksän kuukautta äitinsä luona, mutta jäljelle jäävien kolmen kuukauden ajaksi hänen oli aina palattava Manalan kuningattareksi.

Demeter ei koskaan sopeutunut eron kausiin. Joka vuosi hän tyttärensä poissaollessa vaipui murheen valtaan. Kukat lakastuivat, puut varistivat lehtensä ja maa muuttui kylmäksi ja alastomaksi. Jopa linnutkin olivat vaiti. Mutta joka vuosi Persefonen palatessa tuli jälleen kevät. Kukat puhkesivat esiin hänen askelistaan, silmut avautuivat uusiksi lehdiksi ja linnut lentelivät hänen pänsä ympärillä toivottaen hänet tervetulleeksi. Vasta kun sato oli turvallisesti kypsynyt ja rypäleet poimittu talteen, Persefone lähti taas viettämään talvea vainajien keskuudessa.